

Eerste sociale hypotheek Gemeente Enschede

Bouwen van een buurthuis in de wijk

De gemeente Enschede verstrekte onlangs als eerste gemeente van Nederland een Sociale Hypotheek aan Stichting Bewonerscommissie Dolphia voor het bouwen van een buurthuis in de wijk.

Het verstrekken van een Sociale Hypotheek past in het inclusieve beleid van de gemeente om initiatief van inwoners te stimuleren en eigen regie te bevorderen. De inwoners organiseren zowel de bouw als het beheer. Tijdens het proces biedt de gemeente de inwoners ondersteuning in de vorm van technische en financiële expertise en inzet van welzijnswerk. Om het buurthuis te financieren, verstrekt de gemeente de stichting een lening ter waarde van €200.000,-. Binnen 10 jaar vindt terugbetaling plaats. Deze terugbetaling bestaat uit drie waardenstromen:

1. Geldelijke terugbetaling.
2. Uitvoeren van verschillende maatschappelijke activiteiten zoals verzorgen van huiswerkbegeleiding, jeugdactiviteiten en opvoedondersteuning.
3. Maatschappelijke effecten zoals het behalen van diploma's voor jongeren en het terugdringen van werkloosheid.

Dialogo op gang gekomen tussen inwoners en gemeente

Lange tijd hadden de meeste inwoners uit de wijk Dolphia een negatieve houding ten opzicht van de gemeente. Er was sprake van veel maatschappelijke problemen: veel inwoners met lage SES, hoge werkloosheid, veel overlast en verslavingsproblematiek. Toen de gemeente ook nog besloot een AZC direct naast de wijk te bouwen, was dat voor inwoners de druppel. Na veelvuldige gesprekken tussen gemeente en inwoners is afgesproken dat zij zelf een buurthuis mochten bouwen, waarbij zij de grond van de gemeente om niet konden gebruiken. Er is een dialoog op gang gekomen tussen gemeente en inwoners gericht op de eigen kracht van de wijk, waarbij het eigenaarschap echt bij de bewoners ligt. Van achterover leunen en signaleren wat er allemaal mis is vanaf de zijlijn tot positief en in de actiestand om, daarbij ondersteund door de gemeente, tot verbeteringen in de wijk te komen.

Inwoners voelen zich gekend en zien zichzelf als volwaardige gesprekspartner

Doordat de inwoners zelf het buurthuis gaan bouwen, zijn zij anders naar hun eigen wijk gaan kijken. Inwoners voelen zich meer gekend en voeren nu zelf de regie over de ontwikkelingen rondom het buurthuis, daarbij ondersteund door de gemeente. Dit heeft een positieve spin-off, bijvoorbeeld: Inwoners die zelf een verslavingsproblematiek hebben gehad doen nu de introductie bij andere wijkinwoners met dezelfde problematiek voor de verslavingszorgorganisatie. Inwoners nemen zelf weer het heft in handen. Ook organiseren inwoners zelf allerlei activiteiten in het oude buurthuis: zo is er een meidengroep opgezet en worden er allerlei activiteiten voor kinderen georganiseerd. De uren die de vrijwilligers hierin steken, tellen al mee voor de aflossing van de hypotheek.

Uitspreken van wederzijdse verwachtingen kostte veel tijd

Het heeft vrij lang geduurd voordat de samenwerkingsovereenkomst met inwoners getekend kon worden. Veel tijd is gaan zitten in het uitspreken van wederzijdse verwachtingen. Gemeenteburgemeester Tjalling de Vries: 'we hadden de inwoners misschien een duidelijker kader kunnen geven voor het maken van hun bedrijfsplan. Nu kwamen ze in eerste instantie met een veel te ruime begroting dat de gemeente absoluut niet kon financieren. Als we eerder hadden gesproken 'Inwoner in de hoofdrol'- Goed voorbeeld – Pharos, februari 2018 over de bestedingsruimte, was het proces wellicht wat sneller verlopen'. Bovendien kost een dergelijke nieuwe manier van samenwerken en het idee van eigenaarschap terug in de wijk tijd: het is voor alle partijen nieuw en zoeken naar de juiste weg om iedereen tot zijn recht te laten komen. Een moeilijk maar zeer inspirerend proces!

Meer informatie: Tjalling de Vries, adviseur sturing en bekostiging t.devries@enschede.nl

Bereiken en betrekken inwoners met lage SES

Er bestaan grote gezondheidsverschillen in Nederland. Als we niets doen, dan worden deze verschillen alleen maar groter. Over het algemeen geldt dat mensen met een lage sociaal-economische status (SES) vaker een slechte gezondheid hebben dan mensen met een hoge sociaal-economische status. Laagopgeleiden, ouderen en inwoners met een migrantenachtergrond zijn sterk vertegenwoordigd binnen deze groep.

Het bereiken en betrekken van deze groepen in het zorgstelsel draagt bij aan het terugdringen van gezondheidsverschillen. Pharos wil de participatie en eigen rol van laagopgeleiden en migranten in het zorgstelsel versterken. Dat lukt alleen als inwoners in dit proces een rol vervullen. De hoofdrol zelfs.

Inwoners centraal bij aanpak gezondheidsachterstanden

Inwoners staan centraal bij de aanpak van gezondheidsachterstanden. Iedere gemeente betreft inwoners op eigen wijze, afhankelijk van de lokale context en behoeften. Door hen bijvoorbeeld actief te betrekken bij de ontwikkeling van plannen of hen te stimuleren deel te laten nemen aan activiteiten in de buurt. Of activiteiten mogelijk maken met GIDS-gelden. Maar hoe begin je daarmee? Hoe bereik je deze inwoners? En hoe pak je dit samen aan? Pharos biedt praktische handvatten, goede voorbeelden, een training en een checklist die u ondersteunen, stimuleren en inspireren.

[Meer over Bereiken en betrekken inwoners vind je op de Pharos website](#)

Arthur van Schendelstraat 600
2^e etage Utrecht
030 234 98 00
www.pharos.nl

Gezondheid en kwaliteit van zorg voor iedereen